

Motion till riksdagen 2018/19:2915

av **Sofia Damm m.fl. (KD)**

Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering

---

Innehållsförteckning

Förslag till riksdagsbeslut.....	2
Motivering	4
Tabeller	5
Nyanlända invandrares etablering	5
Ankomsten till Sverige	8
Asylprogram.....	8
Eget boende (EBO)	8
Hälsundersökningar	9
Arbete och sysselsättning under asylansökningstiden	10
Efter asylbeskedet	11
Etableringsuppdraget	11
Etableringsersättning.....	12
Hemutrustningslån	12
Bostadsbristen för asylsökande och nyanlända.....	13
Möjligheten till ”hembo”	14
Ensamkommande	14
Utbyggt regionalt yrkesvux.....	15
Sfi med yrkesutbildning	16
Validering av akademiska kunskaper	16
Diskriminering	17
Jämställdhet, våld i nära relationer och hedersförtryck	18
Lägg ner Jämställdhetsmyndigheten	20
Könsstämpning	21

Delegation mot segregation	22
Åtgärder mot segregation	22
Bidrag för kvinnors organisering.....	22

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandras etablering enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen avslår regeringens förslag om beställningsbemyndiganden avseende anslaget 4:1 Åtgärder mot segregation.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett asylprogram, ”Integration från dag ett”, genom tillgång till och skärpta krav på deltagande i svenskundervisning, samhällsorientering och arbete för att erhålla bidrag och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om det civila samhällets betydelse för integrationen och statens stöd till dess arbete och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sammanställa och följa upp genomförda hälsoundersökningars effekter och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka etableringsersättningen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att villkora etableringsersättningen med deltagande i etableringsprogrammet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nyanlända föräldrar med småbarn ska kunna studera sfi i särskilda grupper genom att det införs ”sfi med baby” och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera effekterna av de sänkta maxbeloppen för hemutrustningslån och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmuntra till alternativa boenden i det befintliga bostadsbeståndet och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbilda och rekrytera fler familjehem med beredskap att ta hand om ensamkommande barn och unga och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka platserna inom regionalt yrkesvux och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inkludera diskriminering på grund av religion eller annan trosuppfattning bland de utpekade fokusområden som är föremål för förebyggande och motverkande insatser i den nationella handlingsplanen mot rasism och liknande former av fientlighet och hatbrott på nätet och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdraga åt Migrationsverket att rikta särskild uppmärksamhet mot utsatta grupper på asylboenden, såsom kvinnor, hbtq-personer och konvertiter, och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder i syfte att motverka förtryck i hederns namn och tillkännager detta för regeringen.

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka och permanenta den uppbyggda verksamheten mot hedersförtryck på Länsstyrelsen Östergötland och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bibehålla verksamheten Nationellt centrum för kvinnofrid i Uppsala och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bibehålla samordningen för att motverka prostitution och människohandel för sexuella och andra ändamål på Länsstyrelsen Stockholm och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lägga ned den nya jämställdhetsmyndigheten och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en delegation för jämställdhet och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en forced marriage unit enligt brittisk modell ska inrättas och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av mer kunskap om könsstympling inom rättsväsen, skola och sociala myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa hälsointyg till skydd mot könsstympling och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lägga ned projektet om åtgärder mot segregation och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillskjuta medel till en nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Delegationen mot segregation bör läggas ned och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nyanlända ska kunna arbeta utan avräkning mot dagersättningen upp till en inkomst om 3 000 kronor brutto i månaden och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anslaget bidrag för kvinnors organisering bör upphöra och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen avslår regeringens förslag om beställningsbemyndiganden avseende anslaget Bidrag för kvinnors organisering.

Motivering

Motionen innehåller Kristdemokraternas politik för utgiftsområde 13 och innefattar politiska förslag rörande nyanlända invandrares etablering, diskriminering och jämställdhet.

Tabeller

Tabell 1 Anslagsförslag 2019 för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (KD)
1:1 Etableringsåtgärder	238 430	-39 000
1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	13 196 275	
1:3 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	3 707 530	-650 000
1:4 Hemutrustningslån	202 863	
2:1 Diskrimineringsombudsmannen	124 984	
2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	72 919	
3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder	334 039	+107 700
3:2 Jämställdhetsmyndigheten	81 085	-81 000
3:3 Bidrag för kvinnors organisering	28 163	-28 000
4:1 Åtgärder mot segregation	478 000	-478 000
4:2 Delegationen mot segregation	22 195	-22 195
<i>Nya anslag</i>		
Jämställdhetsdelegation		+13 000
Summa	18 486 483	-1 177 495

Tabell 2 Anslag för 2019–2021 för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering

Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	2019	2020	2021
1:1 Etableringsåtgärder	-39	-38	-38
1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande			
1:3 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	-650	-768	-985
1:4 Hemutrustningslån			
2:1 Diskrimineringsombudsmannen			
2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.			
3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder	+108	+108	+8
3:2 Jämställdhetsmyndigheten	-81	-77	-78
3:3 Bidrag för kvinnors organisering	-28	-28	-28
4:1 Åtgärder mot segregation	-478	-478	-478
4:2 Delegationen mot segregation	-22	-23	-23
<i>Nya anslag</i>			
Jämställdhetsdelegation	+13	+13	+13
Summa	-1 177	-1 291	-1 609

Nyanlända invandrares etablering

Kristdemokraternas utgångspunkt för integrationspolitiken är att ge människor förutsättningar att kunna ta ansvar för sitt eget liv. Alltför många står idag utanför en arbetsgemenskap och särskilt oroande är den djupa tudelningen mellan inrikes och

utrikes födda på arbetsmarknaden. Nyanlända möts av bostadsbrist och trångboddhet i kommuner där jobben finns.

Det svenska språket är en nyckel för att komma in i det svenska samhället. En god svenskundervisning är därför avgörande för den enskilde och gynnar samhället i stort. Dessutom krävs att man tidigt får ta del av samhällsinformation och rättigheter såväl som skyldigheter. Då stärks också möjligheterna till integration. De som söker asyl i Sverige hamnar idag oftast i en lång period av väntan och passivitet. För en bättre integration krävs en snabbare väg in i samhället. Därför vill vi införa krav på deltagande i undervisning i svenska och samhällsinformation med fokus på lagar och värderingar från dag ett, kombinerat med ett krav om att stå till arbetsmarknadens förfogande.

Människor ska ges frihet att i möjligaste mån bygga sin framtid efter eget behov, men en lyckad integration kräver också anpassning till det svenska samhället och de värderingar som präglar vårt samhälle.

Sverige ska, idag och i framtiden, hjälpa människor som flyr undan förföljelse, krig och förtryck. Samtidigt måste en human migrationspolitik kombineras med en effektiv och välfungerande integrationspolitik.

Sverige behöver på ett bättre sätt än idag ta sig an de utmaningar som flyktingmottagandet för med sig. De senaste åren har många människor sökt skydd i Sverige. Från en situation med cirka 20 000 till 30 000 personer per år (2001–2012) till 80 000 under 2014 och 162 000 personer under 2015. Ett antal åtgärder – EU:s avtal med Turkiet, inre gränskontroller inom EU och den nu gällande tillfälliga lagen – som de mest framträdande, har drastiskt minskat antalet asylsökande i Sverige.

Antalet asylsökande för 2018 förväntas bli 23 000 personer och för 2019 29 000. I detta ligger antagandet om att den tillfälliga lagen upphör i mitten av 2019.¹

Utgångspunkten måste vara att varje människa som bosätter sig i Sverige är en tillgång som innebär möjligheter och mervärden för sin omgivning. Men om inte dagens utveckling bryts, där utrikes födda utgör den i särklass största gruppen bland arbetslösa, riskerar Sverige att befästa ett utanförskap som drar isär landet. Integration handlar om att ta vara på de människor som idag söker sig till Sverige. Utmaningen i detta ska inte förringas och måste betecknas som historiskt stor. Av de personer som befinner sig i etableringsprogrammet i arbetsför ålder saknar drygt hälften motsvarande gymnasiekompetens och en tredjedel har en utbildningsbakgrund som inte når upp till motsvarande grundskolenivå. Sverige har dåliga resultat att luta sig mot när det gäller att skapa förutsättningar för nyanlända att komma i arbete. Efter åtta år i Sverige är 25 procent av flyktingar och flyktinganhöriga helårsanställda eller företagare, enligt riksdagens utredningstjänst. Efter 15 år i Sverige är andelen 34 procent. Sverige har den lägsta andelen lågkvalificerade jobb inom EU.

Att klara integrationen innebär en utmaning på grund av bristfällig tillgång till bostäder och höga trösklar till arbetsmarknaden. Men att klara integrationen är samtidigt en nödvändighet för att utifrån vår nuvarande demografiska befolkningsstruktur säkra försörjningsförmågan när allt färre ska försörja allt fler. Att vi under dessa förhållanden har en så bristfällig framgång i att bereda möjligheter för nyanlända kräver stora och omfattande reformer.

Trots de stora utmaningar vi sett de senaste åren – och som kommer accentueras framöver – tog inte den dåvarande rödgröna regeringen tag i problemen. De som

¹ https://www.migrationsverket.se/download/18.1ef19f6e163f45d340a1c75/1534838699104/Migrationsverkets%20prognos%20juli%202018%20P4-18_2018-08-20.pdf.

drabbas hårdast av den nuvarande situationen är de nyanlända som riskerar att fastna i ett långvarigt socialt och ekonomiskt utanförskap. En integrationspolitik som utgår från att göra människor bidragsberoende istället för att låta dem delta på arbetsmarknaden fungerar inte och undergräver migrationspolitikens legitimitet. Sverige behöver en politik för fler jobb, fler bostäder och bättre utbildning för att möta integrationsbehoven.

Kristdemokraterna föreslår därför att nyanlända lättare ska kunna få jobb genom en lägre ingångslön och slopade arbetsgivaravgifter. Vidare föreslår vi ett dubbelt jobbskatteavdrag för utsatta grupper på arbetsmarknaden så att det lönar sig bättre att arbeta och bidragsberoendet minskar. Förslagen presenteras i partiets motion för utgiftsområde 14 Arbetsliv. Det behövs också en bostadspolitik som främjar tillkomsten av bostäder och tar hänsyn till de svaga ekonomiska förutsättningar som många nyanlända har att ta sig in på bostadsmarknaden. De bostadspolitiska förslagen presenteras i Kristdemokraternas motion för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.

Numera anvisas kommuner nyanlända och har att hantera uppgiften att finna bostäder åt ett bestämt antal människor varje år. Uppgiften är förenad med betydande svårigheter för kommunerna och de lösningar som används varierar. Kristdemokraterna välkomnar det stora engagemang som finns i civilsamhället. Det är i de frivilliga sammanslutningarna som de värderingar som behövs för ett fungerande samhälle förvärvas. Det är här som möten uppstår, kunskap överförs och det främmande blir bekant. Den rollen kan och ska inte staten ta över. Vi vill däremot se en politik som både värnar och uppmuntrar det civila samhället och där det offentliga med en noggrann uppföljning ska ge stöd till det arbete som sker utifrån människors lika värde och demokratiska principer.

Ankomsten till Sverige

För närvarande befinner sig ett stort antal asylsökande (ca 53 000 personer inskrivna, varav 22 000 i anläggningsboende) på Migrationsverkets asylboenden. De som ännu inte fått sin ansökan prövad och de som precis kommit måste sannolikt utstå en lång tid av väntan. Tiden i asylboendet präglas av sysslolöshet, passivitet, frustration och osäkerhet. Flera rapporter om tillbud, motsättningar och incidenter vittnar om boendemiljöer som i många fall är allt annat än önskvärda. Kristna, ateister, homosexuella och muslimska minoriteter är – vid sidan om kvinnor – några utsatta grupper på boendena. Det är en situation som måste förändras. Alla ska ha ett tryggt boende, också under asyltiden.

Asylprogram

Asylsökande försätts idag i en lång väntan på handläggning av sin asylansökan med en lika lång tid av ovisshet och passivitet som följd. Människors inneboende drivkraft och hopp om att bygga en bättre framtid riskerar att avta ju längre tiden går.

Kristdemokraterna vill möta denna situation genom att tidigarelägga den utbildning (sfi och samhällsorientering) som nyanlända erbjuds till redan under asyltiden. Därför vill vi införa ett så kallat asylprogram med krav på att asylsökande erhåller och ska delta i 15 timmar språkutbildning och nio timmar samhällsorientering per vecka. Kristdemokraterna anslår totalt 200 miljoner kronor för detta ändamål under 2019, 500 miljoner kronor 2020 och 600 miljoner kronor 2021. På sikt överväger vinsterna i snabbare

integration de extra kostnader som detta medför. En kraftigt kortad etableringstid är något som är bra för både den enskilda människan och samhället i stort. Utöver utbildningstiden ska asylsökande ha ett arbetskrav på sig om 16 timmar per vecka vid det egna asylboendet. Det innebär att den asylsökande förväntas bidra med till exempel lokalvård, matservering, trädgårdsarbete och vaktmästartjänster, alltså uppgifter som idag åligger asylboendenas personal.

Eget boende (EBO)

Möjligheten för asylsökande att välja eget boende istället för anläggningsboende har sedan 1994, då möjligheten infördes, för vissa personer bidragit till att försvåra integrationen. Ersättningen skiljer sig åt beroende på om den asylsökande väljer att bo i Migrationsverkets boende eller ordnar eget boende (EBO) där kostnader för bland annat matinköp renderar en något högre ersättning i det senare fallet.

Viljan att söka upp sina egna, där kanske släkt eller vänner kan erbjuda en trygghet i det nya landet, är högst förståelig. Under ordnade former främjar också EBO etableringen där sökandet efter arbetstillfällen och etablering främjas genom informella nätverk. Men eget boende har med villkoren på dagens bostadsmarknad i för stor utsträckning blivit inneboende. Konsekvensen är trångboddhet, frekventa flyttar och socialt utanförskap.

Från kommuner som går under beteckningen ”EBO-kommuner” har under flera år utgått nödrop om hur belastningen på bostadsmarknad och välfärdstjänster ackumuleras när många söker sig till samma bostadsområde. Oseriösa aktörer utnyttjar situationen och handel med adresser förekommer. För att förhindra att asylsökande och nyanlända väljer trångbottet eget boende vill Kristdemokraterna skärpa kraven på de som väljer EBO. Den som vill välja EBO ska kunna uppvisa ett trovärdigt och värdigt boende för Migrationsverket i den kommun den asylsökande vill bosätta sig i. Detta bör vara ett villkor för att kunna erhålla dagersättning. Kommuner och deras kommunala bostadsföretag bör sedan identifiera boenden där trångboddhetsnormer överskrids.

Hälsoundersökningar

Alla som söker asyl i Sverige ska enligt lag erbjudas en kostnadsfri hälsoundersökning. I undersökningen ingår provtagningar samt hur hälsotillståndet kan vara påverkat av den undersöktes psykosociala situation eller av traumatiska upplevelser. Andelen som faktiskt genomgår hälsoundersökningar är emellertid otillfredsställande. I synnerhet under året 2015, då ett stort antal människor sökte sig till Sverige, kunde inte vårdcentraler prioritera hälsoundersökningarna före behovet av omedelbar vård. Särskilt angeläget är att snabbt upptäcka och påbörja behandling för exempelvis hepatit B och C, tuberkulos och hiv/aids vilka har större förekomst i flera av ursprungsländerna. För att nå alla med hälsoundersökningar är det viktigt att informationen om vad dessa innebär når de som berörs. Den skriftliga kallelsen kan därför behöva kompletteras med muntlig information. Särskilt viktigt är att säkerställa att informationen når kvinnorna. De asylsökande måste känna sig trygga med att eventuella upptäckter av smittsamma sjukdomar inte kommer att påverka deras möjligheter att beviljas uppehållstillstånd. Tyvärr finns skäl att tro att några uteblir från undersökningarna på grund av sådan rädsla. De uteblivna hälsoundersökningarna är problematiska för de personer som vid behov inte får adekvat vård och behandling, men det är även problematiskt ur ett smittskyddsperspektiv.

Folkhälsomyndigheten efterlyser mer tydlighet i kommunikationen. Vikten av undersökningen ska betonas och rätt språk ska användas. Det ska framgå var och när undersökningen görs, att den inte kostar den asylsökande något, att tolk finns, att sekretess råder och att hälsoundersökningen görs oberoende i förhållande till asylprocessen.

Det är också angeläget att journalsystem digitaliseras och upprättas för individen och sedan kan följa denne. Nyanlända kan under sin första tid vistas i olika län på grund av flytt mellan asylanläggningar och städer. Hälsoinformation ska vara tillgänglig för berörd personal oavsett var en person är bosatt för tillfället.

Arbete och sysselsättning under asylansökningstiden

För den som deltar i asylprogrammet ingår ett krav på att stå till arbetsmarknadens förfogande, att utföra praktik i föreningslivet eller att hjälpa till på det asylboende där man bor. Med sådan aktivitet bryts den passivitet som nu präglar tiden på asylboenden samtidigt som etableringen på arbetsmarknaden underlättas.

För att kunna arbeta i Sverige som asylsökande krävs för det första ett undantag från skyldigheten att ha arbetstillstånd, ett så kallat AT-UND. Men för att anställa en asylsökande krävs också en anmälan från arbetsgivaren till Migrationsverket samt att den asylsökande ansöker om preliminär A-skatt via Skatteverket. Informationen om denna möjlighet är svårtillgänglig.

Samordningsnummer tilldelas av Skattekontoret på begäran av en myndighet. För att få samordningsnummer måste man lämna in en kopia på sitt LMA-kort, pass eller id-kort samt ett undertecknat anställningsavtal. Den asylsökande har dock lämnat sitt pass eller id-kort till Migrationsverket i samband med sin asylansökan och har därför inte tillgång till detta. Det är därför ett moment 22 att försöka få formellt tillstånd att arbeta.

Om den asylsökande mot förmodan ändå skulle få AT-UND och ett arbete, sänks dagersättningen lika mycket som den inkomst som tjänats in. Marginaleffekten är hundraprocentig. Kristdemokraterna föreslår därför att asylsökande ska kunna arbeta utan avräkning mot dagersättningen på upp till 3 000 kronor brutto per månad. Kristdemokraterna föreslår också en satsning på samhällsorientering och svenska från dag 1 under asyltiden. För detta satsar vi 200 miljoner kr 2019 under utgiftsområde 1, anslag 5:1. Med anledning av detta säger vi också nej till regeringens satsning på information till nyanlända under utgiftsområde 13, anslag 1:1, vilket innebär en besparing på 39 miljoner kr för 2019.

Efter asylbeskedet

Efter att uppehållstillstånd erhållits inleds etableringstiden. Den nyanlända ska kunna flytta från asylboendet, skriva sig i en kommun och komma in på arbetsmarknaden. En central aktör i denna fas är Arbetsförmedlingen. Andra viktiga faktorer under etableringstiden är de olika utbildningsvägar som är tillgängliga, exempelvis sfi och olika former av vuxenutbildningar. Det är därtill angeläget att bostadsmarknaden är tillgänglig för den som nu ska lämna det tidigare boendet.

Etableringsuppdraget

I december 2010 trädde lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare i kraft. Uppdraget var att fokusera på arbetslinjen för nyanlända.

Etableringsuppdraget utförs av Arbetsförmedlingen och riktar sig till nyanlända som fått uppehållstillstånd. Syftet är att hjälpa människor in på arbetsmarknaden och i samhällslivet. Deltagare i etableringsuppdraget som pågår i två år har rätt till etableringsersättning. Det går dock att konstatera att för de flesta leder etableringsinsatsen inte till jobb. Tre månader efter att etableringsplanen avslutats har bara fem procent lyckats få ett arbete utan stöd.²

Inom gruppen nyanlända finns ett stort utbildningsbehov. Sveriges arbetsmarknad ställer höga utbildningskrav och avklarad gymnasieskola kan beskrivas som en grundförutsättning för ett ihållande arbetsmarknadsdeltagande. Trots att cirka en tredjedel av deltagarna i etableringsuppdraget under inledningen av 2017 saknade utbildning motsvarande nioårig grundskola är det få som går från etableringsuppdraget till reguljära studier. Av de som saknar nioårig grundskola befinner sig endast cirka två procent i reguljära studier 90 dagar efter avslutad etableringsplan.³

De allra flesta i etableringsprogrammet ägnar tiden åt svenska för invandrare (sfi). Tyvärr lider sfi av stora avhopp och av att i synnerhet kvinnor blir kvar som studerande under många år. Skolverket visade hösten 2016 hur 22 procent av alla sfi-elever avbryter sina studier. Det är angeläget att deltagande i insatser följs upp och att frånvaro utan giltiga skäl får konsekvenser i form av sänkt etableringsersättning. För att öka kvinnors deltagande i – och slutförande av – sfi-studier bör barnomsorg erbjudas i samband med sfi-studierna, både under etablerings- och asylprogrammet. Kristdemokraterna vill därför införa sfi med baby, som ska bli obligatoriskt för kommunerna att tillhandahålla. Vi anslår 200 miljoner kr för detta under utgiftsområde 16, som nytt anslag.

Arbetsgivarnas förtroende för Arbetsförmedlingen är i botten; enligt den årliga enkät som Svenskt Näringsliv gör med sina medlemsföretag använder endast 45 procent Arbetsförmedlingen som rekryteringsväg. Vart femte företag uppger att det är mycket missnöjt med Arbetsförmedlingen som rekryteringsväg. Etableringsuppdraget är viktigt, uppdraget måste följas upp och förbättras kontinuerligt. Det finns uppenbara behov av alternativa förmedlingar som med ökad flexibilitet och förmåga kan anpassa uppdraget efter personen. Arbetsförmedlingen behöver avvecklas från sin nuvarande form, något vi utvecklar i motionen för utgiftsområde 14.

Etableringsersättning

Etableringsersättning betalas ut till personer som har en etableringsplan, vilken ska omfatta högst 24 månader. Under den tid som en nyanländ medverkar till upprättande av en etableringsplan är etableringsersättningen 231 kronor per dag, fem dagar i veckan. När etableringsplanen gäller och aktiviteter pågår motsvarande heltid uppgår ersättningen till 308 kronor per dag, fem dagar i veckan. Etableringsersättningen är inte skattepliktig. Den skall täcka personens verkliga kostnader för att undvika att kommunen behöver komplettera med ekonomiskt bistånd.

Kristdemokraterna föreslår att etableringsersättningen sänks med 35 kronor per dag, vilket skulle innebära en minskning med 15 procent vid upprättande av etableringsplan och med elva procent vid deltagande i etableringsplan. Bostadsersättningen och etabler-

² Ekonomifakta, <http://www.ekonomifakta.se/Artiklar/2016/april/vad-handar-efter-etableringsuppdraget/>.

³ LO:s förslag om utbildningsjobb för stärkt etablering, [https://www.lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_fakta_1366027478784_utbildningsjobb_2017_pdf/\\$File/utbildningsjobb_2017.pdf](https://www.lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_fakta_1366027478784_utbildningsjobb_2017_pdf/$File/utbildningsjobb_2017.pdf).

ingstillägget lämnas dock oförändrade. Minskningen av etableringsersättningen med 35 kronor per dag minskar kostnaderna för etableringsersättningen med 400 miljoner kronor år 2019 och 300 miljoner kronor per år 2020–2021 under anslag 1:3. Anslaget minskas också till följd av allianspartiernas förslag på inträdesjobb.

Hemustrustningslån

Hemustrustningslånet är ett erbjudande för nyanlända och kan användas för att köpa möbler och exempelvis husgeråd. Lånet är amorteringsfritt i två år men löper med ränta från första utbetalningsdagen. Räntan är avdragsgill i deklarationen. Efter de två åren ska lånet börja betalas tillbaka.

Om CSN trots påminnelser och krav inte får in någon betalning från en låntagare, kan lånet sägas upp till omedelbar betalning. Det innebär att låntagaren måste betala hela skulden på en gång. Om inte CSN kan nå någon överenskommelse med låntagaren, lämnar denna myndighet över ärendet till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Erfarenheten är att allt fler söker lånet, i takt med det stora antalet nyanlända som får kommunplacering och bostad. I mars 2017 sänktes maxbeloppet för ett enpersonshushåll från 15 000 kronor till 10 000 kronor samt från 20 000 kronor till 15 000 kronor för hushåll bestående av två vuxna. Beroende på hur många barn hushållet har, finns möjlighet att låna upp till maxbeloppet 35 000 kronor för en familj med fem barn.

Vid årsskiftet 2017/18 hade staten utestående fordringar motsvarande 1,6 miljarder kronor fördelade på 94 000 olika låntagare.

Problemet med hemustrustningslånet är att arbetsmarknadsetableringen för de flesta inte sker på två år utan dröjer betydligt längre. Följden märks i form av tusentals ärenden hos kronofogden. Låntagare uppger att de vid lånetecknandet inte förstod vad de gav sig in på. CSN har med uppsökande verksamhet kunnat reducera skulderna till kronofogden, men likväl innebär hemustrustningslånen för många en skuldfälla. Regeringen identifierade i budgetpropositionen 2017 ett behov av att se över kostnaderna för hemustrustningslån och meddelade då att den avsåg att se över regelverket. Följaktligen sänktes maxbeloppet för enpersonshushåll och tvåpersonshushåll. Kristdemokraterna anser att effekterna av sänkningen bör utvärderas under året med avseende på om det främjat andelen lån som betalas innan de förfaller.

Bostadsbristen för asylsökande och nyanlända

När antalet asylsökande och nyanlända ökar kraftigt på kort tid uppstår en akut bostadsbrist. Bostadsbristen drabbar enskilda, både de som väljer eget boende och de som bor i anvisat boende.

Förutsättningarna för Migrationsverket att själva äga och driva boenden för asylsökande bör förbättras. Om Migrationsverket driver asylboenden i egen regi underlättas möjligheten till dialog och förberedelser mellan kommun och Migrationsverket till skillnad från dagens process där processen vid upphandlingsförfarandet innebär att kommuner ställs inför fullbordat faktum, ibland så sent som i direkt anslutning till när boendet ska tas i bruk. När omständliga upphandlingar undviks kan boenden i egen regi dessutom innebära större kostnadseffektivitet. Under det gångna året har ett flertal upphandlingar lett till rättsliga tvister. Genom att även ha drift i egen regi stärker Migrationsverket sin upphandlingskompetens genom att i högre grad själv

veta vad som krävs för att driva ett boende. Det gör också myndigheten mer förmögen att själv kunna hantera tider av hög migration.

Möjligheten till ”hembo”

Utifrån det intresse som också finns hos enskilda att bereda rum i sina hem bör också möjligheten för nyanlända att anvisas till sådana placeringar utvecklas. Familjer bör beredas gemensamma placeringar. Den som är ”värd” skulle kunna ersättas med en viss summa per upplåten kvadratmeter alternativt att den boende behåller dagarsättning i hushåll där denne självständigt sköter sin matlagning etcetera. Kommunerna bör också, med uppdaterade och tillåtande detaljplaner, väsentligen kunna förbättra möjligheterna till utveckling av fastigheter, så att bostadsbeståndet kan användas bättre för andrahandsuthyrning. Erfarenheter från olika kommuner visar hur samarbete med ideella föreningar, aktiv marknadsföring, småhusproduktion, ombyggnad av lokaler eller uppförande av attefallshus utgör exempel på hur anvisningstal kan mötas så att människor kan börja sin tid i Sverige i ett hem. När en kommun är tydlig med sin intention, och tillåtande med att ge tillstånd till avstyckning av en fastighet, främjas förutsättningarna för hembo, vilket kan underlätta placeringen av anvisade nyanlända.

Ensamkommande

Under de senaste åren har många ensamkommande barn och unga kommit till Sverige. När barn och unga anländer ensamma ställer det stora krav på mottagandet. Kommunerna har ansvar för mottagandet av ensamkommande och ansvaret gäller under tiden som asylsökande såväl som när vederbörande fått uppehållstillstånd.

En statlig ersättning utgår för omkostnader som skola, vård och boende. Ensamkommande har rätt till en god man. Maxersättningarna till kommunerna har sänkts från tidigare 1 900 kronor per dygn och person till 1 350 kronor per dygn och person. För 18–20-åringar sänktes ersättningen samtidigt till 750 kronor. Dessa förändringar syftar till att förmå kommunerna att välja mer kostnadseffektiva placeringar än tidigare.

Ensamkommande har tidigare placerats i så kallade HVB-hem (hem för vård eller boende). För några har detta inte varit lämpliga boendeformer. Inriktningen för ett HVB-hem är vanligen en målgrupp med någon form av behov inom socialtjänstens ansvarsområden såsom missbruks- eller beteendeproblematik. Ett HVB-hem är en bra boendeform för vissa barn; generellt gäller dock att fler ensamkommande barn och unga i första hand bör placeras i familjehem eller den nya boendeformen stödboende. Om det råder oklarhet om en ensamkommande asylsökande är under 18 år eller inte ska Migrationsverket så snart som möjligt göra en åldersbedömning och fatta ett tillfälligt beslut om åldern. Innan ett tillfälligt beslut fattas ska den asylsökande ges tillfälle att genomgå en medicinsk åldersbedömning. Det är angeläget att dessa genomförs så tidigt som möjligt i asylprocessen för att i så stor utsträckning som möjligt undvika att vuxna asylsökande placeras tillsammans med ensamkommande barn men också för att tillförsäkra att de resurser som ska gå till barn inte används till vuxna.

Utbyggt regionalt yrkesvux

Den nya modellen av yrkesvux syftar till att i större utsträckning möta arbetsmarknadens behov av kompetens och nyanländas behov av yrkesutbildning på gymnasial

nivå. Regionalt yrkesvux är tänkt att kunna erbjuda ett brett utbud av utbildningar som motsvarar de behov som finns i olika regioner.

Ett villkor för statsbidraget är att minst tre kommuner samverkar och ansöker gemensamt samt att utbudet och utbildningarnas sammansättning planeras efter samråd med företrädare för både arbetslivet och Arbetsförmedlingen. Ett villkor för statsbidraget är också att de samverkande kommunerna sammantaget själva finansierar utbildning av minst samma omfattning som den utbildning som bidraget lämnas för.

I budgetpropositionen för 2018 föreslog den dåvarande rödgröna regeringen att modellen byggs ut till att omfatta totalt 31 500 platser år 2018 och 34 000 platser från år 2019 och framåt. Kristdemokraterna välkomnade denna utbyggnad. Men med anledning av övergångsbudgeten ökar inte anslaget enligt plan med 150 miljoner kr 2019 och 2021. Kristdemokraterna gör motsvarande tillägg för att fortsätta utbyggnaden av yrkesvux. Efterfrågan på arbetskraft är idag stor samtidigt som vi vet att det finns betydande matchningsproblem på arbetsmarknaden, där de personer som idag saknar jobb i för liten utsträckning är kvalificerade för de lediga jobb som finns. De senaste åren har ett stort antal nyanlända personer tagit steget in i arbetskraften och fler är på väg in under kommande år. Många av dessa har bristande språkkunskaper och en lägre utbildningsbakgrund än den avslutade gymnasieutbildning som i princip är ett krav för att kunna komma in och etablera sig på den svenska arbetsmarknaden.

Givet de stora utmaningar som denna kombination innebär gör Kristdemokraterna bedömningen att ytterligare platser behövs inom regionalt yrkesvux. Vi avsätter därför 400 miljoner kronor 2019, 500 miljoner kronor 2020 och 600 miljoner kronor 2021, utöver de återförda medlen som minskats i och med principerna för övergångsbudgeten.

Sfi med yrkesutbildning

Yrkesvux är en mycket framgångsrik utbildningsform, medan språkutbildningen genom sfi inte uppvisar samma goda resultat.

Ett skäl till det kan vara att utbildningen i huvudsak organiseras så att personen först lär sig enbart svenska under flera år och därefter kan börja på en reguljär utbildning. Det gör målet om ett arbete mer avlägset och motivationen riskerar att sjunka. Känslan av att inte komma vidare kan lättare etableras och språkstudierna kan synas mindre relevanta än vid en tydlig yrkesutgång.

Sfi med yrkesutbildning innehåller sfi-kurser och kurser på gymnasial nivå. En del av utbildningstiden är praktik inom de yrken som studieanordnaren erbjuder och det ger ofta goda chanser till arbete efter avklarad utbildning. Sfi-kurserna ger kunskap i det svenska språket men är också delvis anpassade för yrkesvalet och arbetsmarknadens krav, i syfte att ge en så komplett svensk kunskap som möjligt.

Utbildningen kan också skapa ett bättre sammanhang och motivation för eleverna att lära sig svenska när målet med utbildningen blir en yrkeskunskap och en väg in i egen försörjning. Därför föreslår Kristdemokraterna att verksamheten förstärks med pengar inom ramen för det tillskott till yrkesvux som föreslagits under UO 16 anslag 1:13.

Validering av akademiska kunskaper

Om personer som kommer till Sverige från andra länder får sin kompetens validerad snabbt kan de också snabbare ta sig in i det svenska samhället. Yrkeskunskaper som under lång tid inte får praktiseras eller uppdateras riskerar att gå förlorade. Det är därför

angeläget att kartläggningen av asylsökandes färdigheter kan inventeras redan under asylansökningstiden.

Valideringsdelegationen arbetar sedan 2015 utifrån dir 2015:120 för att följa, stödja och driva på ett samordnat utvecklingsarbete inom valideringsområdet. Delegationen ska slutrapportera sitt uppdrag senast den 30 december 2019 men den presenterade ett delbetänkande under våren 2017 där prioriterade utvecklingsområden definierades.

Av detta delbetänkande framgår att samordningen av, och kvaliteten på, valideringen av akademiska kunskaper och arbetslivserfarenheter behöver förbättras och att det finns regionala variationer i kvaliteten.

Kristdemokraterna har länge efterlyst att validering formaliseras i ett rikstäckande system så att arbetet med att höja kvaliteten kan systematiseras. Att etablera en samsyn mellan berörda myndigheter mot ett nationellt sammanhängande valideringssystem inom utbildningsväsende och arbetsliv är nu en central del av Valideringsdelegationens uppdrag vilket vi därmed välkomnar.

Diskriminering

Ingen ska diskrimineras på grund av religion eller annan trosuppfattning, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Arbetet mot diskriminering omfattar verksamheten hos Diskrimineringsombudsmannen och Nämnden mot diskriminering. Arbetet mot diskriminering möjliggörs av åtgärder på nationell och regional såväl som lokal nivå.

Antalet hatbrott ökar. Kyrkor, moskéer och synagogor utsätts för attentat, och judar, kristna, muslimer och personer med annan religionstillhörighet utsätts för brott på grund av sin tro.

Det snabbast ökande hatbrottet har kristofobiska motiv. Under perioden 2010–2015 har antalet identifierade anmälningar med kristofobiska motiv ökat med 140 procent vilket motsvarar 390 anmälningar. Under samma period har hatbrotten mot muslimer ökat med 100 procent vilket motsvarar 590 anmälningar. De antisemitiska brotten uppgår till 280 anmälningar⁴, vilket är anmärkningsvärt utifrån en relativt liten befolkningsgrupp.

Nämnden för statligt stöd till trossamfund (SST) rapporterar⁵ om hot mot konvertiter till kristendomen från tidigare muslimska trosfränder. Det är också en återkommande anledning till rapporter om utsatthet på asylboenden, där konvertiter som flytt förföljelse på grund av sin nyfunna tro tvingas leva i rädsla på grund av trakasserier.

Den förra rödgröna regeringen presenterade i november 2016 en nationell plan mot rasism och liknande former av fientlighet och hatbrott på nätet. I den nationella planens övergripande mål ingår ett samlat, effektivt och strategiskt arbete mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott i Sverige. Planen utgår från en samordnings- och uppföljningsstruktur samt förebyggande och motverkande insatser inom olika utpekade fokusområden. I planen utpekade verksamheter som arbetar specifikt mot afrofofi, antisemitism, antiziganism, islamofobi, rasism mot samer, homofobi och transfobi som

⁴ Hatbrott 2015. Statistik över polisanmälningar med identifierade hatbrottsmotiv och självrapporterad utsatthet för hatbrott. Rapport 2016:15.
http://www.bra.se/download/18.3c6dfe1e15691e1603eb65e3/1474958157817/2016_15_Hatbrott_2015.pdf.

⁵ Främlingsfientliga handlingar mot trossamfund. En kartläggning av religiösa gruppers och individers utsatthet i Sverige 2014. Nämnden för statligt stöd till trossamfund 2014.

mottagare av kraftig fördelning av medel. Vi menar att man i det sammanhanget bör lyfta behovet av att motverka hatbrott på religiös grund, inklusive också kristofobiska brott. De senaste åren har många asylsökande drabbats av hot och våld på grund av sin tro särskilt de som konverterat från en tro till en annan.

Samma regering har också uppdragit till Migrationsverket att för asylprocessen trygga hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter. Detta utifrån att asylsökande hbtq-personer ska kunna få ett tryggt och likvärdigt bemötande. Bland utsatta personer märks också kristna, och i synnerhet kristna på flykt från muslimska länder. Även kvinnor, i synnerhet ensamma kvinnor, har fått utstå hot, våld och begränsningar av sin frihet på sina boenden. Kristdemokraterna anser därför att uppdraget till Migrationsverket bör utökas för att värna och säkra även dessa gruppers trygghet och möjligheter på asylboenden.

Det är inte acceptabelt att människor flyr till Sverige från hot och våld på grund av sin tro men sedan inte kan känna sig trygga här. Dessa hatbrott får inte planteras vidare in i samhället och skapa ökade motsättningar i vårt samhälle. Religionsfriheten måste vara en självklarhet och ständigt bevakas. Religionsdialog bör uppmuntras och tydliga markeringar måste göras mot alla former av hat på grund av religiös tillhörighet mot judar, muslimer, kristna eller andra trosuppfattningar. Sverige är ett pluralistiskt samhälle där människor äger rätten att göra egna val kring sin livsstil och livsåskådning. I detta ingår religionsfrihet. Den förra rödgröna regeringens utpekande av specifika rasistiska uttryck fångar inte in detta tillräckligt. Därför bör de utpekade fokusområdena i regeringen pekat ut inkludera alla former av religiös förföljelse istället för att begränsa sig till islamofobi och antisemitism. Det är angeläget att regeringen tar situationen på allvar och återkommer med åtgärder på området.

Jämställdhet, våld i nära relationer och hedersförtryck

Grunden för ett framgångsrikt jämställdhetsarbete är insikten om alla människors lika unika värde. Kvinnor och män ska ha lika villkor att forma sitt liv utifrån sina egna önskemål. Det är en viktig uppgift att undanröja traditionella föreställningar, fördomar, strukturer och juridiska hinder som försvårar och förhindrar jämställdhet mellan kvinnor och män. Detta gäller familjeliv, arbetsliv och samhällslivet i övrigt. Ett tecken på bristande jämställdhet är osakligt motiverade löneskillnader mellan kvinnor och män. Bakom lönesättningen ligger värderingar, men också arbetsgivares och fackliga organisationers och förbunds uppfattningar av värdet av olika arbeten. Traditionellt kvinnliga yrkesområden som vård, omsorg och undervisning ska värderas lika högt som traditionellt manliga yrkesområden.

Kristdemokraterna vill underlätta för familjer att kombinera familjeliv och arbetsliv. Vi vill ge familjer fler möjligheter att välja hur de vill leva sitt liv och vilken barnomsorgsform som passar dem bäst.

Vi kan aldrig acceptera att nära sju procent av befolkningen utsatts för brott i en nära relation. I den nationella trygghetsundersökningen 2016 (Brå) framkommer att för kvinnor är en närstående involverad i 40 procent av misshandelsfallen, medan motsvarande andel för män är tre procent⁶. Samtidigt visar en studie vid Göteborgs universitet att relationsvåldet är ungefär lika vanligt oavsett om det är en man eller kvinna som är förövaren eller offret. Det som skiljer är vilken typ av våld som används,

⁶ <https://www.bra.se/statistik/statistik-utifran-brottstyper/vald-i-nara-relationer.html>.

där kvinnor i regel utsätts för grövre våld. Kvinnor är också mer utsatta för kontrollerande beteende.

Kontroll är också ett kännetecknande karaktärsdrag för den växande hedersproblematiken. Att få sin frihet beskuren för att möta släktens krav är tyvärr en verklighet för alltför många kvinnor i Sverige idag. Kampen mot hedersförtrycket behöver intensifieras och hämta inspiration från brittiska och norska lösningar. Varje människa äger rätten till sitt eget liv. Både det norska och det brittiska arbetssättet beskrivs som mer verksamhets- och departementsöverskridande, vilket uppfattas som viktigt. Vidare har de ett mer aktivt arbete när det gäller utlandsärenden. Bland annat har särskilda rådgivare i frågor om tvångsäktenskap och könsstympning placerats vid ett antal norska utlandsmyndigheter. Länsstyrelsen Östergötlands erfarenhet är att handlingsutrymme, rutiner, resurser och upparbetad samverkan kring transnationella ärenden ofta saknas inom myndigheter i Sverige. Erfarenheten är också att detta saknas vid svenska utlandsmyndigheter. Samtidigt betonas från det svenska kompetensteamets sida att det är arbetet med att skydda barn och unga i Sverige som måste prioriteras då det är där problemet uppstår, det vill säga före ett eventuellt bortförande.

I Storbritannien är det möjligt att utfärda ett dokument kallat ”Forced Marriage Protection Order” som gör rättsliga åtgärder möjliga mot en förälder som inte inom en viss tid (ofta 48 timmar) återför barnet, alternativt kan påvisa var barnet finns. Det kan i sådana fall innebära häktning och i förlängningen fängelse i upp till sju år. Det gör det svårt för en familj att dölja att deras barn är bortförd genom att skylla på att barnet är på semester. Men framförallt har detta en stark preventiv effekt.

Brottstypen måste få påföljder som verkar avskräckande för den skyldige och som också för brottsoffret skulle innebära en möjlighet till högre skadeståndsanspråk. Kristdemokraterna har länge efterlyst en lagstiftning som ger hedersrelaterade brott en egen brottsrubricering. Det skulle också främja möjligheten att straffa fler personer när fler varit inblandade. Länsstyrelsen Östergötland har sedan år 2005 ett övergripande ansvar för länsstyrelsernas regeringsuppdrag rörande hedersrelaterat våld och förtryck och bedriver förebyggande arbete på nationell nivå. År 2013 fick Länsstyrelsen Östergötland också i uppdrag från regeringen att utveckla kompetensteamet till ett nationellt kompetensteam. Det har bidragit till att kunskapsnivån i landet ökat och blivit mer likvärdig. Kristdemokraterna föreslår därför en ”forced marriage unit” enligt brittisk modell. Därmed tillskjuts 10 miljoner kr per år under utgiftsområde 4. Lämpligt kunde vara att förlägga enheten hos polisens nationella operativa avdelning (Noa).

Med anledning av principerna i övergångsbudgeten minskas anslag 3:1 ”Nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor” med 100 miljoner kr för åren 2019–2020 jämfört med aviserad summa i budgetpropositionen för 2018. Kristdemokraterna anser att dessa medel, till främst kvinnojourer, är särskilt viktiga och återför därför lika mycket för att återställa effekterna av dessa principer.

Lägg ner Jämställdhetsmyndigheten

I samband med att den förra rödgröna regeringen tillkännagav planerna på att inrätta en ny jämställdhetsmyndighet aviserades också planer på att lägga ned länsstyrelsens arbete och börja från början på ny ort för den nya myndigheten. När beslut fattades i riksdagen angående en ny jämställdhetsmyndighet (betänkande 2016/17:AU5) fick Länsstyrelsen Östergötland en respit och verksamheten ska utvärderas år 2020. Det synes dock tydligt att regeringen fortsatt har för avsikt att i framtiden lägga ner

verksamheten. För Kristdemokraterna är det istället angeläget att stärka den uppbyggda verksamheten i Östergötland och permanenta den. Inrättandet av Jämställdhetsmyndigheten skedde på bekostnad av en rad fungerande verksamheter. Verksamheten på Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) i Uppsala drabbas men även samordningen som Länsstyrelsen i Stockholms län bedriver när det gäller arbetet mot prostitution och människohandel för sexuella och andra ändamål. Vidare vill regeringen flytta jämställdhetsintegreringen i universitet och högskolor, ambassadören mot människohandel, jämställdhetsintegreringen i myndigheter och universitet och högskolor samt det arbete som bedrivs på Nationella sekretariatet för genusforskning till den nya myndigheten.

Flera tunga remissinstanser anförde skäl för att inte inrätta en jämställdhetsmyndighet, utan istället finna alternativa sätt att uppnå målet om bättre effektivitet och samordning.

Kristdemokraterna menar att det är bättre att andra myndigheter med kompetens inom jämställdhetsområdet används. Statskontorets rapport En effektiv jämställdhetspolitik (2005:1) rekommenderar inrättandet av en delegation för jämställdhetsstudier som också ska ges uppdraget att initiera forskning om jämställdhet. Statskontoret rekommenderar att utvärderingsuppdrag förläggs på verksamhetsspecifika utvärderingsmyndigheter som Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) eller Vårdanalys. Vi menar att Jämställdhetsmyndigheten bör läggas ner vilket då innebär att de verksamheter som den förra regeringen velat lägga ner kvarstår och kan förbättras. Det innebär att verksamheten på NCK och Stockholms länsstyrelse fortsätter som tidigare.

I likhet med Statskontorets förslag vill Kristdemokraterna inrätta en delegation för jämställdhet som ansvarar för att samordna insatserna. Den administration för bidrag till kvinnors organisering som sköts från MUCF återförs dit. Kristdemokraterna tillskjuter därför 13 miljoner kr per år 2019–2021, under nytt anslag. Samtidigt avser vi att lägga ner Jämställdhetsmyndigheten och gör därmed en besparing på anslag 3:2.

Könsstympling

Kvinnlig könsstympling är en livsfarlig sedvänja som ger flickor men för livet. Fler än två miljoner flickor i åldern 4–11 år könsstympas varje år världen över, enligt Unicef. Den grymma sedvänjan har praktiserats i mer än 2 000 år, före både kristendomens och islams utbredning, och det finns ingen religiös skrift som påbjuder detta.

Både förberedelse och underlåtenhet att avslöja könsstympling är straffbart i Sverige. Icke desto mindre sker det om och om igen i vårt land. Mer kunskap om brottet krävs inom rättsväsende, skola och sociala myndigheter. Nuvarande lag skärptes 1999 och för könsstympling anges ett straff på mellan två och fyra års fängelse, oavsett om ingreppet sker här i Sverige eller om det utförs utanför Sverige. Det är ett viktigt steg, men mycket mer behöver göras i förebyggande syfte.

För att undvika att svenska flickor utsätts för könsstympling anser Kristdemokraterna att Sverige enligt fransk modell bör pröva att införa ett system med hälsointyg. Hälsointyget, eller skyddsbrevet om man så vill, ska kunna tas med till hemlandet vid resa, och ska tydligt visa att könsstympling är förbjudet enligt svensk lag.

Intyget ska också visa att föräldrarna har ansvaret för flickan och således kan dömas enligt svensk lag även om könsstympling sker i annat land än Sverige.

Delegation mot segregation

Kristdemokraterna gör satsningar för att fler ska kunna komma i arbete genom bland annat en ny anställningsform, fler platser på yrkesvux och riktade skattesänkningar till utsatta grupper på arbetsmarknaden. Vi gör även satsningar på utbildningsväsendet, en förbättrad sfi och samhällsorientering redan under asyltiden. Vi behöver mer konkret politik och inga fler delegationer eller myndigheter. Därför föreslår Kristdemokraterna att Delegationen mot segregation läggs ner, vilket innebär en besparing av hela anslaget på 4:2.

Åtgärder mot segregation

Kristdemokraterna menar att segregationen bör brytas genom åtgärder som leder till att fler människor kommer i arbete och genom ett förbättrat utbildningsväsende. Vi anser därför att den tidigare regeringens projekt Åtgärder mot segregation bör läggas ner. Därför föreslås att hela anslaget 4:1 upphör 2019. Med anledning av detta avslås även regeringens förslag på bemyndigande.

Bidrag för kvinnors organisering

Kristdemokraterna vill se ett starkt civilsamhälle med mycket ideellt engagemang. Därför stärker vi civilsamhällets institutioner i vår budget och ser positivt på att det är möjligt för organisationer och föreningar att ansöka om bidrag till olika projekt. Kvinnors delaktighet i detta är mycket viktig och ska uppmuntras. Vi menar dock att denna typ av mål redan ryms i ordinarie strukturer för föreningsliv och organisering. Därmed avslår vi detta särskilda statsbidrag.

Sofia Damm (KD)

Christian Carlsson (KD)

Larry Söder (KD)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Magnus Oscarsson (KD)

Robert Halef (KD)

Jakob Forssmed (KD)

Camilla Brodin (KD)

Magnus Jacobsson (KD)

Hampus Hagman (KD)